

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
INTERVENCIÓ
SOCIOEDUCATIVA EN L'ÀMBIT
DE LA JUSTÍCIA

Coordinació: FRANCO BERGUA, LLUIS ANTONI

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	INTERVENCIÓ SOCIOEDUCATIVA EN L'ÀMBIT DE LA JUSTÍCIA			
Codi	100923			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Educació Social	4	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	1.8	4.2	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	FRANCO BERGUA, LLUIS ANTONI			
Departament/s	PSICOLOGIA, SOCIOLOGIA I TREBALL SOCIAL			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català / Castellà			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
FRANCO BERGUA, LLUIS ANTONI	luis.franco@udl.cat	6	

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Conèixer les funcions i l'encàrrec del Departament de Justícia.
2. Conèixer la legislació que regula la intervenció socioeducativa en l'àmbit de la justícia.
3. Conèixer les característiques dels diversos contextos d'intervenció: medi obert i medi tancat.
4. Analitzar els models d'intervenció socioeducativa actuals en l'àmbit de la Justícia.
5. Fer una anàlisi del perfil dels usuaris de la intervenció socioeducativa des de la justícia.
6. Conèixer els diferents programes d'intervenció que es porten a terme pel treball individual i pel treball grupal tan en el medi obert com en el medi tancat.
7. Fer una anàlisi de casos individuals i dissenyar un projecte d'intervenció individual.
8. Elaborar informes de tractament.
9. Analitzar un cas d'intervenció grupal i fer la programació de la intervenció.
10. Participar activament i de forma compromesa en el treball en equip.
11. Reflexionar envers l'ètica, els valors humans i el desenvolupament de la professió
12. Expressar-se correctament oralment i per escrit.
13. Dominar les TIC i conèixer els programes utilitzar en l'àmbit de la justícia.

Competències

CG1 Desenvolupar capacitat crítica, d'anàlisi, de síntesi, d'organització i de planificació.

CG3 Mostrar capacitat per treballar en equip, per conduir i liderar grups, per resoldre conflictes, presa de decisions i desenvolupar habilitats per a les relacions interpersonals.

CG4 Assumir el compromís de desenvolupament personal i professional amb un mateix i la comunitat.

CG5 Desenvolupar capacitat per a la selecció, gestió del coneixement i de la informació.

CT1 Tenir una correcta expressió oral i escrita

CT3 Dominar les TIC

CT4 Respectar els drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, la promoció dels Drets Humans i els valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.

CE3 Conèixer els supòsits filosòfics, pedagògics, psicològics, sociològics i antropològics i de qualsevol altres fonaments teòrics de la intervenció socioeducativa i els seus àmbits d'actuació.

CE4 Analitzar necessitats així com dissenyar, aplicar y avaluar plans, programes, projectes i activitats d'intervenció socioeducativa en contextos diversos.

CE5 Saber utilitzar els procediments i tècniques sociopedagògiques per la intervenció, la mediació l'anàlisi de la realitat personal, familiar i comunitària i institucional en ordre a la resolució dels seus possibles conflictes.

CE7 Mostrar una actitud empàtica, respectuosa, solidària i de confiança cap als subjectes i institucions d'educació social.

CE8 Desenvolupar actituds i dominis lingüístics que possibilitin i afavoreixin el treball en entorns multiculturals i

plurilingüístics.

CE9 Dissenyar i dur a terme projectes d'iniciació a la investigació del medi social i institucional en el qual es realitza la intervenció.

CE10 Dissenyar, utilitzar i avaluar els mitjans i recursos didàctics en la intervenció socioeducativa.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 1.- Justícia i delinqüència: conceptes claus

1.1.- Concepte de Justícia.

1.2.- Àmbits d'actuació des de la Justícia.

- El Departament de Justícia: competències
- L'execució penal a Catalunya: dels antecedents històrics a l'actualitat.

1.3.- Concepte de delinqüència.

1.4.- Etiologia de la delinqüència, models explicatius i dades de criminalitat.

1.5.- Models d'intervenció en rehabilitació.

1.6.- Criminologia i delinqüència: Legislació i execució.

Tema 2.- Intervenció i tractament: Justícia juvenil.

2.1.- Legislació en l'àmbit de menors.

2.2 – Dades estadístiques.

2.3.- Àmbits d'actuació.

2.3.1.- Assessorament tècnic.

2.3.2.- Medi Obert.

- Projecte tècnic de medi obert
- Mesures judicials
- Equips de medi obert.
- Recursos comunitaris

2.3.3.- Internament i centres educatius.

- Tipus de mesures
- Programes intervenció.

Tema 3.- Mediació i reparació

3.1.- Àmbit de menors.

- Objectius

- Procés

- Marc legal

3.2.- Àmbit dels adults.

- Mediació i reparació penal

- Mediació i reparació en dret privat

Tema 4.- Les mesures penals alternatives

4.1.- Antecedents històrics

4.2.- Definició i característiques.

4.3.- Principis bàsics d'actuació

4.4.- Programes

4.5.- Dades estadístiques.

Tema 5.- Intervenció i tractament: Serveis penitenciaris

5.1.- Legislació bàsica: Llei 1/79 i decret s 190/96 i 329/06

5.2.- Dades estadístiques.

5.3.- Rehabilitació i inserció sociolaboral

5.3.1.- Eixos bàsics de la rehabilitació de les persones condemnades a presó i altres mesures

5.3.2.- La intervenció a la presó i al medi obert. Programes educatius, socioculturals, laborals i específics. El 3r grau penitenciarí.

Intervenció ambiental. Professionals i òrgans de rehabilitació: funcions.

Avaluació dels interns

Intervenció grupal

Intervenció individual

5.3.3.- Col·lectiu d'especial atenció: joves, dones, estrangers.

5,3,4,. Seguiment i manteniment: llibertat condicional

5.4.- Cercles de suport i responsabilitat

Tema 6.- Atenció a la víctima del delictes.

Eixos metodològics de l'assignatura

Classes Presencials

Classes teòriques: exposició de continguts i conceptes.

Desenvolupament pràctic de continguts teòrics.

Exercicis pràctics mitjançant activitats.

Visionat de materials audiovisuals relacionats amb els continguts de la matèria.

Debats envers temes d'interès

Aportacions de professionals

Anàlisi d'articles d'actualitat

No presencial

Realització dels treballs individuals i grupals proposats pels professors.

Lectures de llibres, articles.

Assistència a xerrades d'interès.

Tutories individuals i grupals.

Atenció de consultes per internet

Pla de desenvolupament de l'assignatura

SETMANA	CONTINGUTS	DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS	TASQUES DELS ALUMNES
1	Tema 1 1 setmana	Introducció a l'execució penal a Catalunya	
2 – 7	Tema 2,3 i 4 6 setmanes	Desenvolupar el continguts del tema Presentació i debat amb professionals de l'àmbit Exercicis pràctics envers la intervenció individualitzada Presentació de programes d'intervenció grupal Visionat de documents audiovisual al voltant dels continguts Lectures referides ala webgrafia	Assistència a classe Plantejar dubtes i inquietuds Realitzar els exercicis pràctics Recerca de materials i plantejament inicial envers la intervenció grupal. Preparació dels continguts per ser avaluats
8	Intervenció grupal	Presentació del guió per dur a terme la intervenció grupal	Iniciar el treball d'intervenció grupal

SETMANA	CONTINGUTS	DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS	TASQUES DELS ALUMNES
9-14	Tema 6 6 setmanes	Desenvolupar el continguts del tema Presentació i debat amb professionals de l'àmbit Exercicis pràctics envers la intervenció individualitzada Presentació de programes d'intervenció grupal Visionat de documents audiovisual al voltant dels continguts Lectures referides ala webgrafia	Assistència a classe Plantejar dubtes i inquietuds Realitzar els exercicis pràctics Preparar el treball d'intervenció grupal. Preparació dels continguts per ser avaluats
15	Tema 6 1 setmana	Debat al voltant de la importància de l'ètica en el desenvolupament de l'acció educativa en l'àmbit de la justícia	Assistència a classe Participació activa en el debat
16	Exposició treballs	Presentació els treballs d'intervenció grupal	Presentar el treball propi Conèixer les activitats plantejades per la resta dels alumnes
17	Exposició treballs Avaluació	Presentació els treballs d'intervenció grupal Avaluació de l'aprenentatge	Presentar el treball propi Conèixer les activitats plantejades per la resta dels alumnes Realitzar l'avaluació dels continguts

Sistema d'avaluació

Bloc Avaluació 1: EXÀMENS 40%

Mínim : 4 Recuperable

Màxim en recuperació : 7

- Exàmen test: 16%

- Exàmen tema: 24%

Bloc Avaluació 2: TREBALL GRUPAL ACTUALITAT 25%

- Treball d'actualitat: 25%

Bloc Avaluació 3: ACTIVITATS 25%

Bloc Avaluació 4: PARTICIPACIÓ I ASSISTÈNCIA A LES CLASSES 10%

(<30% = 0,0 punts, >80% = 0,75 punt; resta = 0,4) + 0,25 altres participacions

·Nota final = Puntuació en participació*0,1 + Nota examen *0,4 + nota activitats*0,25+ nota treball

grupa*0,25

Avaluació ALTERNATIVA:

- S'avaluarà igual que l'avaluació continua però no es considerarà el bloc d'avaluació 4 i el bloc d'avaluació 1 exàmens tindrà un valor de 50%

QÜESTIONS IMPORTANTS:

Tal i com es va acordar en la comissió de graus i màsters de la Facultat, a partir d'aquest curs 2021/22, s'aplicarà la qualificació de "no presentat" en totes les assignatures dels diferents graus i màsters de la FEPTS sempre que l'alumne hagi realitzat un percentatge de menys del 30% de les activitats d'avaluació de l'assignatura. En el cas que hagi realitzat un 30% o més de les activitats d'avaluació, es posarà en l'acta la qualificació que li correspongui.

- **Les produccions dels alumnes han de ser originals. El plagi o la còpia en una única evidència d'avaluació és motiu suficient suspens de la evidència i pot comportar el suspens de la matèria. El professorat podrà utilitzar les eines i criteris anticòpia i antiplagi que consideri oportuns.**
- Els treballs que es realitzin en el desenvolupament de la matèria incorporaran sempre una bibliografia i webgrafia dels documents, llibres i/o revistes, d'on provenguin cites, idees,...
- Un requisit indispensable és la correcció lingüística i formal en les produccions escrites seguint la guia de treballs que trobareu a <http://www.fce.udl.cat/Recursos/guias/guiatreballs.pdf>
- Els treballs amb més de 8 errors ortogràfics o presentats incorrectament es retornaran a l'estudiant perquè faci la correcció. Aquests errors formals repercutiran en 2 punts en la qualificació de la matèria.
- L'estudiant que ho desitgi tindrà dret a renunciar a l'avaluació contínua a l'inici del semestre i acollir-se a la modalitat d'avaluació alternativa, Per fer-ho, haurà de presentar una instància a secretaria en el termini fixat i aportar documentació justificativa d'activitat laboral i/o altres situacions personals.
- La modalitat d'avaluació alternativa inclourà les evidències que s'acordin amb els dos professors.

Bibliografia i recursos d'informació

Revista Electrónica de Ciencia Penal y Criminología <http://criminnet.ugr.es/recpc>

Revista Española de Investigación Criminológica <http://www.criminologia.net/reic.php>

Guia per conèixer i entendre l'àmbit de l'execució penal a Catalunya http://www20.gencat.cat/docs/Justicia/Documents/ARXIUS/execucio_penal_catalunya.pdf

Comissió per a l'estudi de les mesures de prevenció de la reincidència en delictes greus http://www20.gencat.cat/docs/Justicia/Documents/ARXIUS/Comissio_Mena.pdf

Portal de Departament de Justícia, <http://www.gencat.cat/justicia/>

Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada <http://www.gencat.cat/justicia/cejfe>

Biblioteca del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada <http://www.netvibes.com/bibliotecacejfe>

Descriptors estadístics de Serveis Penitenciaris i Rehabilitació http://www.gencat.cat/justicia/estadistiques_serveis_penitenciaris/

Sèrie documental *A la Presó*, de tv3 <http://www.tv3.cat/alapreso/videos>

Ministerio del Interior. Secretaria General de Instituciones Penitenciarias <http://www.institucionpenitenciaria.es/>

La intervenció en centres penitenciaris des del voluntariat. Manual del curs http://www20.gencat.cat/docs/Justicia/Documents/ARXIUS/interv_ccpp_voluntariat.pdf

** a la web del Departament de Justícia i trobarem un recull exhaustiu de bibliografia

Cabré, V.; Castillo, J.A. (2003) : “Les tensions inherents a l'exercici de la professió” Revista *Educació Social* núm. 23, pp. 45 – 56

Delval, J. (2008): *El desarrollo humano* SigloXXI Madrid

Echeburúa, E.; de Corral, P. (2006): *Manual de violencia familiar* Siglo XXI Madrid

Ezpeleta, L. (2005): *Factores de riesgo en psicopatología del desarrollo* Masson Barcelona

Gavari, E. (2007): *Estrategias para la intervención educativa. Prácticum* Ramon Areces Madrid

Jolonch, A. (2002): “Educació i infància en risc. Acció i reflexió en l'àmbit social”, article en el que l'autora ens presenta el llibre del mateix nom. Revista *Quaderns d'Educació Social*, nº 3

Lletjós, E; Melción, E; Mulet, X (1997) : “Emmarcament del PEI dins del treball tutorial” dins de les actes de les “*Ies. Jornades Maria Rúbies de recerca i innovació pedagògica*” Publicacions de la UdL.

Lobato, C. (2007): “La supervisión de la práctica profesional socioeducativa” Revista de psicodidáctica, Vol. 12 Núm. 1, pp. 29-50. Euskal Herriko Unibertsitatea

Parcerisa, A. (2002): *Didáctica en la educación social. Enseñar y aprender fuera de la escuela* Editorial Graó, Barcelona

Redondo, E.; Muñoz, R.; Torres, B.: *Manual de la buena práctica para la atención residencial a la infancia y adolescencia* Ministerio de Trabajo y AA.SS.

Rodríguez Espinar, S. (1993): *Teoría y práctica de la Orientación Educativa* Barcelona: PPU

Rojí, M.B. (1994): *La Entrevista Terapéutica: Comunicación e Interacción en Psicoterapia* Cuadernos de la UNED. Madrid.

Rogers, C.R. (1994) : *El proceso de convertirse en persona* Paidós, Barcelona.

Romans, M.; Petrus, A.; Trilla, J (2000) : *De profesión educador (a) social* Papeles de Pedagogia, Paidós, Barcelona.

Sala, E (1995) : “La Tutoria como instrumento de personalización de la intervención educativa en medio residencial”, comunicació presentada al “*Ier. Congrés Estatal d'Educació Social*” celebrat a Múrcia, l'abril de 1995.

VV.AA. (2010): *Revisió de la Guia d'Avaluació del Testimoni en Violència de Gènere (GAT-VIG-R)* Departament de Justícia Generalitat de Catalunya Barcelona